

Spiritismi ja teosofia

Pekka Ervastin esitelmä 1907

Arvoisat kuulijani!

Joku kirjailija on sanonut, että ihmiset voidaan jakaa kahteen ryhmään, niihin, jotka uskovat, että henkiä ja kummituksia on olemassa, ja niihin, jotka sanovat, etteivät usko. Tiedämme, että tosiaankin on hyvin paljon ihmisiä meidän aikanamme, jotka nauravat kaikelle „taikauskolle“ . . . niin, nykyaikaiseen sivistyksen melkein kuuluu, että nauretaan niin kutsutulle taikauskolle, nauretaan kaikille kummitusjutuille, kaikille kertomuksille hengistä ja vainajista, jotka tavalla tai toisella ovat itsestään antaneet tietoa, sillä sanotaan: „Meidän valistuneessa ajassamme ymmärrämme, että sellainen ei ole mahdollista.“

Mutta huolimatta näistä materialisteista, näistä ateisteista, näistä hengen kieltäjistä tekee kansa joka paikassa hiljaisuudessa omia kokemuksiaan. Jos missä liikumme kansan keskuudessa, niin huomaamme, että syvällä ihmisen mielessä elää usko yliluonnolliseen, elää usko henkisiin asioihin, siihen, että ihminen esim. saattaa kuoleman jälkeen kummitella, että vainajat saattavat astua jonkunmoiseen yhteyteen tämän näkyväisen maailman kanssa. Tämä usko elää kaikkialla kansan syvässä riveissä, vaikka ehkä monin paikoin missä meidän nykyinen kulttuurimme on päässyt vaikuttamaan sitä kielletään, vaikka kansa sen itekin kieltää. Mutta se on vain ulkonaisesti, sillä sydämessään ja sisässään ovat ihmiset enemmän tai vähemmän vakuutettua siitä, että ihminen on olemassa vielä kuoleman jälkeen. Yksin nekin, jotka kutsuvat itseään kieltäjiksi, epäilevät sittenkin sisässään omaa

kantaansa.

Ja kun me huomaamme, että ihmiset täten yleisesti uskovat ja ovat uskoneet, että henkimaailma on olemassa, että kuoleman jälkeen jotakin on olemassa, että ihminen ei ole ainoastaan tämä näkyväinen ruumis, vaan jokin, joka elää kuoleman jälkeen, – kun me tämän huomaamme, niin me samalla myös huomaamme, että käsitykset siitä, minkämoinen tämä haudantakainen elämä on, ovat hyvin hämäriä. Sillä kristillisessä maailmassa uskovat useimmat, että ihminen on jonkunmoisessa nukkumistilassa ja että hänet herätetään, niinkuin sanotaan, „viimeisenä tuomiopäivänä“, silloin puetaan hän taas samaan fyysilliseen ruumiiseen, jonka hän kuollessaan on jättänyt ja hän alkaa silloin uutta elämää. Näin useimmat uskovat. Muutamat myös otaksuvat, että ihminen kuoleman jälkeen joutuu henkimaailmaan, jossa hän jollain tapaa jatkaa elämäänsä, mutta minkämoinen tämä elämä on siitä ei tiedetä mitään. En tahdo mainitakaan sitä kohtaa, että kristikunnassa vielä yleisesti otaksutaan, että ihminen kuoleman jälkeen nim. viimeisenä tuomiopäivänä, joutuu joko ikuiseen autuuteen tai ikuiseen kadotukseen. En tahdo tästä mainita, sillä useimmat teologit ovat sentään jo meidän päivinämme poistaneet oppijärjestelmästä tuon opin ikuisesta kadotuksesta. Mutta pitäkäämme kiinni siitä, että tietoa ei ole ihmisillä yleensä, minkämoinen on ihmisen kohtalo kuoleman jälkeen, ja että ne käsitykset, jotka yleisesti ovat vallalla, ovat sangen hämäriä.

Nyt meidän olisi tarkoitus katsoa, onko mitään tietoa olemassa tästä kuoleman jälkeisestä elämästä, ensiksikin siitä, onko ihminen todella olemassa kuoleman jälkeen. Tai jos pääsemme totuuden perille, ehkä silloin tulemme siihen tietoon, että ihminen ei olekaan olemassa kuoleman jälkeen? Tätä asiaa nyt tahtoisimme tutkia pikkuisen.

Ensimmäinen tieto, joka meidän aikanamme tarjotaan ihmiselle kuoleman jälkeisestä elämästä, tulee tavallisesti sen liikkeen kautta, jota kutsutaan spiritismiksi. Sana „spiritismi“

johtuu latinalaisesta sanasta spiritus, joka merkitsee henki, ja se on siis jonkunmoinen oppi hengistä eli vainajista.

Mutta mitä on tämä spiritismi, tämä spiritistinen liike? Jos kysymme ihmisiltä, että mitä heidän mielestään spiritismi on, ja mitä siitä tietävät, niin he joko oman kokemuksensa perusteella tai sen nojalla, mitä ovat muilta kuulleet, vastaavat näin: „Spiritismi, eikö se ole jotain sellaista että istutaan yhdessä ja sitten hengiltä kysytään ja saadaan vastauksia, kokeillaan kynän ja lasin avulla?“ Useimmilla on sellainen käsitys, että spiritismi on jonkunmoista leikkiä, jota seuroissa voidaan käyttää, ja josta voi olla hauskuutta, mutta joka muuten on jotakuinkin joutavaa. Varsinkin, jos kysytään mieheltä, joka haluaa näyttää sivistyneeltä, niin hän kohauttaa olkapäitään ja sanoo: „Spiritismi, lorua, hulluutta.“

Mutta tämä vastaus niinkuin yleensä ne, joita saadaan tämän kaltaisessa muodossa, on aivan liian äkkipikainen, vieläpä väärä, sillä todellinen spiritistinen liike ei ole ollenkaan mitään tällaista seurapeliä, vaan hyvin suuri liike, joka on levinnyt yli koko maapallon, joka on saanut monen kieltäjän ja uskottoman vakuutetuksi ja taivutetuksi uskomaan. Me tiedämme, ja se pilkistää näkyviin jo tuosta vaillinaisesta vastauksestakin, että spiritismi on jonkunlaista seurustelua, keskustelua vainajien kanssa ja neuvojen saamista heiltä. Mutta millä tavoin se tapahtuu? Eivät todelliset spiritistiset kokeet tapahdu noin leikkinä yksityisissä piireissä, vaan ne tapahtuvat sellaisten ihmisten avulla, joita kutsutaan mediumeiksi, välittäjiksi eli keskiöiksi. Nämä ovat aivan erityisen laatuksia ihmisiä, joidenka ruumiillinen kokoonpano niin sanoakseni, koko ruumiin elimistö on vähän toisenlainen kuin tavallisten ihmisten, – ei niin, että he olisivat mitään luonnottomia olentoja, varustettuja ominaisuuksilla, joita ei voi olla meissä muissa. En ollenkaan sano, että nämä olisivat erityisesti suosittuja ja onnellisia ihmisiä, useinkin voi olla päinvastoin, mutta he ovat vähän erilaisia, sellaisia, että

henkimaailman salaiset voimat saattavat heidän kauttaan vaikuttaa. Näitä mediuumeja voi olla missä tahansa, ja jos yksityisessä piirissä ruvetaan kokeilemaan spiritistisellä tavalla, voidaan yhtäkkiä huomata, että joku piirin jäsenistä on välittäjä. Niitä aina keksitään siellä täällä. Todelliset spiritistiset eivät onnistu, ellei ole läsnä joku mediumi, eli välittäjä. Jos sellainen on saapuvilla, niin tapahtuu ihmeellisiä ilmiöitä, joita ei voi selittää paljaitten fyysillisten eli tunnettujen luonnonlakien avulla. Näitä asioita ovat meidän aikanamme tutkineet eivät ainoastaan yksityiset maallikot, vaan monet sivistyneet tiedemiehet, sellaiset, jotka ovat tottuneet tieteelliseen kokeiluun, tottuneet pitämään silmänsä hyvin auki ja näkemään. He ovat tehneet kokeiluja ja tulleet vakuutetuiksi spiritistisistä ilmiöistä. Kaikilla inhimillisillä aloilla voimme nähdä petoksia, niinpä tälläkin spiritistisellä alalla tapahtuu petoksia. On sellaisia ihmisiä, jotka rahan tai kunnian vuoksi tai saavuttaakseen valtaa ja auktoriteettia koettavat esiintyä mediuumeina, vaikeivät sitä ole, mutta kaikilla inhimillisillä aloilla on keinottelijoita, jotka tavoittelevat yksityisiä tarkoituseriä. Me emme saa niitä sekoittaa todellisiin mediuumeihin. Nyt niin kuin sanoin, ovat monet tunnetut, kuuluisat tiedemiehet ja monet tieteellisesti sivistyneet henkilöt, puhumattakaan kaikista muista luotettavista ja tarkkanäköisistä ihmisistä, tehneet spiritistisiä kokeita. Voisin mainita esim. tuon suuren englantilaisen kemistin Crookes'in, toisen kuuluisan englantilaisen luonnontutkijan A. R. Wallacen, amerikkalaisen professorin Hyslop'in, saksalaisen professorin Zöllnerin, tohtori du Prelin, italialaisen professori Schiaparellin, professori Lombrosen, ranskalaisen astronomi Flammarionin ja fysiologian professorin Charles Richetin y.m.

Monet tällaiset tiedemiehet ovat näitä asioita tutkineet, tutkineet, mitä on tapahtunut silloin kun on läsnä joku mediumi, välittäjä, ja kun muutamia ihmisiä on ympärillä n.s.

spiritistisessä istunnossa ja odottavat, että henget jollakin tavoin rupeaisivat ilmoittamaan itseään mediumin kautta. Silloin tapahtuu erilaisia asioita, riippuen siitä, minkälainen on itse mediumi, onko sellainen, jonka kautta tapahtuu älyllisiä tai onko hän sellainen, joka välittää fyysillisiä ilmiöitä.

Jos mediumin kautta tapahtuu älyllisiä ilmiöitä, silloin mediumi vaipuu transsiin eli jonkunlaiseen horrostilaan ja rupeaa puhumaan muuttuneella äänellä, välistä vieraalla kielelläkin. Tuo mediumi puhuu sellaista, jota hän ei hereillä ollessaan tiedä, hän osoittaa tuntevansa ihmisiä, jotka ovat istunnossa läsnä, vaikkei hän hereillään ollessaan heitä tunne, hän tietää heidän elämänsä, mainitsee heidän tuttaviaan, kertoo asioista, joita ei kukaan muu tunne, kuin he itse tai joku vainaja. Silloin on luonnollinen se otaksuma, että eiköhän tuossa ole joku vainaja? Onhan sangen merkillistä, että ihminen, joka on syntyjään esim. englantilainen, puhuu sanokaamme ranskan kieltä, italian kieltä, jopa kreikkaa, latinaa, sanskritiä, tai että ihminen, joka on transsissa, osottautuu omaavan kykyjä, joita hänellä ei ole hereillään ollessaan. Hän esim. soittaa viulua, vaikka valveillaan ei ole sellaista edes opetellut. Onhan aivan luonnollista silloin päättää, että tässä täytyy olla voima vaikuttamassa, joka on ulkopuolella häntä itseään.

Tai jos otamme mediumin, joka välittää fyysillisiä ilmiöitä, niin voi tapahtua, että kun läsnäolijat istuvat istunnossa ja mediumi on keskellä tai vähän matkaa syrjässä, „kabinetissa“, peitteen takana, äkkiä näkyy kaikenlaisia valoilmiöitä, ilmestyy loistavia palloja läsnäolijoiden keskelle, tulee ikään kuin ilmaan käsiä, jotka koskettavat läsnäolijoita. Tapahtuu, että pöydät tai muut raskaat esineet nousevat ilmaan, jopa leijailevat läsnäolijoiden päiden ylitse. Tapahtuupa, että kaikkien keskellä ilmestyy olentoja, joita ei ole siinä huomattu, tulee esim. lapsia, vaikka huoneessa ei ole muita kuin täysikasvuisia ihmisiä ja ovet ovat teljetyt, ilmestyy vainajia

aineellisessa muodossa, jotka sanovat: „Tässä minä olen“ ja tulevat tervehtimään tuttaviaan, jälkeenjääneitä surevia, ottavat syliinsä ja suutelevat ja puhuttelevat. Jos on hyvin voimakas mediumi, saattaa ilmestyä useampia henkiä yhtäaikaan.

Minä olen ollut läsnä tällaisessa materialisatsioonissa, jossa monet varokeinot tekivät petoksen mahdottomaksi. Sillä kertaa mediumi istuu verhojensa takana, mutta pienen matkan päässä hänestä istuivat muut läsnäolijat. Siinä mediumi oli kabinetissaan ja kaikki oli hiljaista. Äkkiä verho nousi aivan itsestään, sitten se työntyi syrjään ja ulos astui olento – nuori pitkä solakka nainen, kun hän nosti verhoa, piti hän toista kättään näkyvässä, se oli paljas, kaunismuotoinen, mutta laiha verrattuna mediumin käteen. (Mediumi oli saksalainen rouva, sangen paksu ja lyhyt.) Tuon olennon päästä riippui pitkä harso, joka osaksi peitti kasvot, niin että minä en ainakaan selvästi erottanut minkälaiset kasvopiirteet olivat. Koko ruumis oli vaalean vaipan peittämä. Hän astui ulos, mutta oli ikään kuin hiukan arka eikä puhunut mitään. Hänellä oli päässään jonkunmoinen kruunu tai seppele ja hän irroitti siitä lehvän ja heitti sen maahan, niin että se tuli jalkoihini, ja tuntui kuin siitä lehvästä olisi levinnyt outo tuoksu. Kaiken aikaa näkyi mediumi istuvan paikallaan kabinetissa, vakuuttivat keskellä istuvat.

Kun tällaista näkee omin silmin, niin ymmärtää, että ei ole tehty minkäänmoista petosta. Ei tarvitse olla muuta kuin yhden kerran todellisessa istunnossa läsnä tullakseen vakuutetuksi siitä, että ihmeellisiä voimia on liikkeellä. Sentähden kaikki ne, jotka ovat spiritismiä tutkineet joko käytännöllisesti tai laajasta kirjallisuudesta, ovat tulleet siihen vakaumukseen, että henkimaailma täytyy olla olemassa, että täytyy löytyä sellainen näkymätön maailma, johon ihminen siirtyy kuoleman jälkeen, ja että tämä maailma ei kumminkaan ole meistä näkyväisistä olennoista niin kaukana, että vainajat voisi ylläpitää jonkunmoista kanssakäymistä meidän

kanssamme.

Paitsi että spiritismi on opettanut henkimaailman olemassaolon, on se vielä opettanut erään toisenkin seikan kaikille, jotka ovat sitä tutkineet. Se on nim. ihmisen kuoleman jälkeisestä tilasta opettaneet sen verran, että vainajat ovat täydessä tajunnassaan ja että heidän elämänsä on jonkunmoista kehitystä. Muutamat heistä, jotka maan päällä ovat eläneet niinkuin sanoisimme huonosti, ovat kyllä vaikeassa asemassa kuoleman jälkeen. He ovat ikäänkuin jonkunmoisessa rangaistustilassa, jossa he näkevät tehneensä väärin ja kärsivät siitä, mutta kuitenkin he kehittyvät. Ei ole olemassa mitään ikuista helvettiä, johon ihminen olisi tuomittu ainiaaksi, vaan olkoon hänen tilansa kuoleman jälkeen kuinka tukala tahansa, se paranee. Kun hän on kärsinyt sen, minkä hänen kärsimän pitää, niin hän nousee.

Sentähden kaikki henget eli vainajat, jotka spiritismin kautta ovat antaneet tietoa itsestään, ovat myöskin huomauttaneet ja opettaneet, että kuoleman jälkeinen elämä on tämän elämän jatkoa ja että se on kehitystä. Se on vaikeata alussa niille, jotka ovat väärin käyttäneet tätä fyysillistä elämää, mutta ihanata ja täynnä tyydytystä niille, jotka ovat oikein eläneet, täyttäneet velvollisuutensa ja koettaneet henkisesti kehittyä.

Henget selittävät, että se maailma, johon me joudumme kuollessamme, on ikäänkuin monista eri piireistä kokoonpantu, ja että ihminen ensin joutuu alempaan piiriin ja sitten nousee. Jos hän on hyvä ja puhdas ihminen niin hän ei ollenkaan viivy alemmissa piireissä, vaan menee ikäänkuin silmänräpäyksessä niiden läpi ja herää vasta siihen, joka on hänen omansa, hänen sieluntilaansa vastaava. Siinä maailmassa vallitsee ikäänkuin henkinen painolaki, jota totellen jokainen ihminen lähtee kuollessaan siihen piiriin, johon hän jo maan päällä ollessaan kuului ja johon hänen henkinen sydämensä vetää häntä. Siinä piirissä hän ensiksikin herää, mutta sitten hän vähitellen nousee

yhä korkeampiin piireihin.

Sen verran spiritismi opettaa. Spiritismin kautta saamme tietää kaksi hyvin tärkeätä asiaa. Toinen on se, että henkimaailma on olemassa kuoleman jälkeen, toinen se, että mitään iankaikkista helvettiä ei ole olemassa, vaan että meidän Jumalamme on rakkauden Jumala, joka tahtoo kaikkien ihmisten pelastusta, tahtoo, että kaikki luodut tulisivat hänen luokseen, ja sitä että kuoleman jälkeinen elämä on kehitystä hyvään päin eikä paikallaan oloa pahassa. Nämä kaksi seikkaa me opimme spiritistiseltä liikkeeltä.

Mutta sitten tulee paljon kysymyksiä, joita spiritistien ilmiöiden tutkijat eivät osaa selittää. Tällaiset kaikin puolin todistavat ja tyydyttävät ilmiöt ovat nimittäin harvinaisia. Harvoin tutkija saa nähdä tällaisia onnistuneita ilmiöitä, joissa selvästi voi huomata hengen eli vainajan läsnäoloa ja myötävaikutusta. Tapahtuu paljon sellaista, joka hänestä tuntuu tyhmältä ja järjettömältä, tulee kosolta ilmoituksia, jotka ovat ilman pontta ja perää. Pöydät liikkuvat, tuolit siirtyvät j.n.e. Silloin tutkija kysyy itseltään, mistähän tämä kaikki johtuu, ja meidän päivinämme ovatkin näiden asioiden tutkijat tulleet siihen johtopäätökseen, että ne henkimaailman voimat, jotka vaikuttavat spiritistisessä seansissa, ovat alkuperältään erilaisia. Monet ilmiöt eivät johdu suoraan vainajista, vaan ovat selitettävissä toisien, s. o. elävissä ihmisissä piilevien voimien avulla.

On olemassa, jos niin saan sanoa, korkeampi tieto näistä asioista, on olemassa toinen liike, joka selvittää nämä asiat, ja tämä on teosofinen liike. Mikä nyt on teosofinen tutkimustapa ja millä tavalla voimme teosofeina tietää enemmän spiritististen ilmiöiden luonteesta? Teosofia opettaa meitä katsomaan niitä sisästäpäin eikä ulkoapäin. Spiritistit tutkivat ilmiöitään ulkoapäin, alhaalta, mutta teosofit sisästäpäin eli ylhäältä. Niinkuin jo täällä alussa huomautin, on meissä kaikissa sellaisia ominaisuuksia eli voimia, joiden

kautta voimme joutua yhteyteen henkimaailman kassa, mutta jos näitä voimia kehitämme mediumistiseen suuntaan, emme koskaan opi niitä hallitsemaan, vaan joudumme ehkä enemmän niiden valtaan. Jos sitä vastoin koetamme kehittää niitä teosofiseen suuntaan, silloin lopulta pääsemme niiden herroiksi ja hallitsijoiksi. Sillä emme ole niiden orjia, vaan voimme vapaasti tutkia samoja ilmiöitä, joita spiritismissä tutkitaan mediumin avulla. Teosofi toisin sanoen koettaa itsessään kehittää niitä aisteja, jotka asettavat hänet suoraan yhteyteen henkimaailman kanssa, niin että hän näkee henkimaailmaan ja osaa itsetietoisesti seurustella henkien kanssa. Hänen ja henkien välillä ei ole mitään muuria, jonka läpi hän ei näe ja jonka takaa hän ainoastaan voi puhua henkien kanssa; teosofi pyrkii seurustelemaan henkimaailman olentojen kanssa samalla tavalla kuin hän seurustelee n.s. „elävien“ ihmisten kanssa.

Mitä nyt sanoo tällainen teosofi spiritistisistä ilmiöistä ja henkimaailmasta? Hän sanoo että vainajat tietysti ovat henkimaailmassa mutta, että siellä on äärettömän paljon muitakin olentoja. Henkimaailmassa on kaikki eläimet, sillä ei ihminen elä yksin kuoleman jälkeen, vaan myöskin eläimet. Hän sanoo vielä, että henkimaailmassa on paljon sellaisia olentoja, jotka eivät ole ihmisiä eivätkä eläimiä, vaan jotka muodostavat aivan toisen kehitysjärjestelmän. Sellaisista olennoista puhutaan kansojen kesken erilaisilla nimityksillä; milloin niitä kutsutaan peikoiksi ja tontuiksi, milloin haltioiksi, vedenneidoiksi, sinipiioiksi j.n.e. aina riippuen siitä, minkälaisista olennoista on puhe, sillä niitä on lukemattomia lajeja. Kalevala on aivan täynnä tällaisia nimityksiä. Kaikilla kansoilla on sanoja kuvaamana tuollaisia olentoja, jotka eivät ole ihmisiä eivätkä eläimiä.

Semmoinen ihminen, joka todella näkee henkimaailmaan, tietää, että siellä on äärettömän paljon henkiolentoja, ja että paitsi ihmisten ja eläinten henkiä j.n.e., siellä on vielä kaikki elävät ihmiset. Me emme suinkaan joudu

henkimaailmaan vasta kuollessamme, vaan olemme nyt jo sen jäseniä. Me emme kuollessamme muuta toisesta paikasta toiseen, vaan me heitämme päältäämme näkyväisen ruumiin ja seisomme siinä toisessa ruumiissamme, henkiruumiissa.

Koska nyt jo olemme henkimaailman jäseniä, on päivän selvä, että vain oma luonnollinen sokeutemme ja kuuroutemme estää meitä seurustelemasta henkien kanssa. Nämä aivomme, tämä fyysillinen ruumis, verho, johonka olemme puetut, se estää meitä näkemästä henkimaailmaan, mutta ne, jotka ovat kylliksi kehittäneet sisäisiä aistejaan, näkevät, että elävät ihmisetkin ovat henkimaailman jäseniä.

Kun siis teosofisessa valossa katselemme spiritistisiä ilmiöitä, huomaamme, että niissä todella on paljon voimia vaikuttamassa. Niitä eivät ainoastaan vainajien henget aiheuta (tämä tapahtuukin verrattain harvoin) vaan kaikenlaiset muut näkymättömän maailman olennot ja sitä paitsi elävät ihmiset.

Että olemme henkimaailman jäseniä, merkitsee, että itsessämme olemme suurempia olentoja kuin näkyväinen ruumiimme, jonka kautta vain osa koko meidän tajunnastamme ilmestyy. Uudempi sielutiede on ruvennut puhumaan yli-, ali- ja päivätajunnasta.

Päivätajunta on ihmisen tavallinen „minä“, joka sanoo: „Minä olen se henkilö, joka täällä elän, olen se ja se.“ Mutta paitsi tätä on jokaisella ihmisellä tajuntapiiri, jossa hän ei ole itsetietoinen, hän ainoastaan kuulee sen äänen omassatunnossaan. Kun ihminen tekee väärin, hän ikään kuin itse sanoo itselleen, hän itse korkeampana olentona puhuu päivätajunnalleen: „Nyt teit väärin.“ Omatunto on oman suuremman itsemme ääni meissä. Henkisinä olentoina olemme näin muodoin paljon suuremmat päivätajuista persoonallisuuttamme, ja monet spiritistiset ilmiöt saattavat johtua tästä ihmisen ylitajunnasta. Tavallinen spiritistinen ilmiö on, että joku vaipuu „transsiin“ ja rupeaa puhumaan „vieraalla“ kielellä ja muuttuneella äänellä, ikäänkuin toinen

puhuisi hänen suunsa kautta. Täällä Suomessa on usein sellaisia unissasaarnaajia, vaimoja tai miehiä, jotka saarnaavat aivan kuin joku pappi puhuisi. Tämä voi tietysti olla joku vainaja mutta saattaa myös olla puhujan oma korkeampi tajunta, joka mielellään tahtois tehdä jotakin hyvää ihmiskunnalle, kehottaa veljiään elämään puhtaasti ja hyvin, mutta jonka personallinen ilmennys ei ole saanut sivistystä ja oppia. Hänellä ei ole sellaisia saarnakykyjä päivätajunnassaan, vaan hänen korkeampi sielunsa ikäänkuin vaivuttaa persoonallisuuden horrostilaan voidakseen välittömästi puhua sen kautta. Ja vaikka hänen puheensa on samasuuntainen kuin tavallisten pappien ja maallikkosaarnaajien voimme usein huomata tällaisesta unissasaarnaajista, etteivät ne vain yksitoikkoisesti toista: „usko tai joudut kadotukseen“, vaan että tavallisesti jotain todellisempaa on heillä tarkoituksena. He kehottavat usein painavalla ponnella kuulijoitaan elämään puhdasta ja siveellistä elämää. Koko heidän toimintansa lähtee nähtävästi hyvästä tajunnasta, korkeamman minän sisällisestä tahdosta. Mutta koska tuollainen ihminen on mediumi, joka vaipuu horrostilaan, voi myöskin tapahtua, että vainaja puhuu hänen suunsa kautta. Jos ketään on täällä läsnä, joka kokeilee spiritistisellä alalla – en tahtois kehoittaa ketään sitä tekemään – antaisin hänelle sen neuvon, että hän olisi hyvin varovainen ja arvostelisi aina terveellä järjellään kaikkia tuollaisia ilmoituksia ja punnitsisi, tulevatko ne välttämättä joltakin vainajalta, vai tulevatko ne mediumin yli- ja alitajunnasta tai läsnäolevien tajunnasta. Sillä kun ihminen on transsitilassa ja enemmän tai vähemmän hyvä mediumi, niin kykenee hän lukemaan toisten ajatuksia.

Sentähden on hyvä, että vakavat ja harjaantuneet tiedemiehet tutkivat spiritistisiä ilmiöitä, mutta ikävä on, jos niitä tehdään jonkinmoiseksi seurapeliksi ja harjoitetaan siellä täällä hivin vuoksi, sillä nämä ovat vakavia asioita, koska niissä on kysymyksessä ihmisielun salaiset voimat, ja voimme

niistä saada oppia, mutta emme saa niitä käyttää huviksemme. Nyt on vielä vähän puhuttava siitä kehityksestä, mikä saattaa ihmisen teosofisella tavalla yhteyteen henkimaailman kanssa. Ymmärtääksemme tämän täytyy meidän pitää muistissa, että me nyt jo olemme henkimaailman jäseniä, ja että on siis kysymyksessä ainoastaan, että aistimme itsetietoisesti aukenisivat sille maailmalle niin sanoakseni, että korvamme oppisi kuulemaan henkimaailman ääniä ja silmäme näkemään sen valoja, värejä ja asukkaita. Fyysillinen ruumiimme puolesta me olemme jäseniä vain tässä näkyväisessä maailmassa, mutta näkymättömän maailman jäseniä me olemme toisessa sisällisen ruumiin kautta, johon kuoleman jälkeen olemme puetut. Tämän sisällisen ruumiin aistimien pitää kehittyä, jotta voisimme päästä yhteyteen henkimaailman kanssa. Vaikka silmäme tulisivat kuinka tarkkanäköisiksi, korvamme kuinka herkiksi tahansa, emme näe henkimaailmaan, sillä sen yhteyteen saattaa meidät toiset aistimet, n. k. astraaliruumiin aistimet, ja ne ovat aivan toisenlaiset kuin fyysillisen ruumiin.

Nyt on monta menettelytapaa, millä kehitetään näitä astraalisia eli henkisiä aisteja. Mutta en tahdo puhua muusta kuin siitä menettelytavasta, joka on kaikkein korkein ja luotettavin, kaikkein vanhin, siitä josta kaikki uskonnot ja kaikki ihmiskunnan suuret opettajat puhuvat, ja se tapa on, että kehitämme omaa sieluamme ylhäältä ja sisältä päin, ei noita aisteja ensin, vaan omaa tajuntaamme, silloin sielu itsestään muodostaa noita aistejaankin, herättää ne eloon, kehittää niitä, ja sitten pääsemme henkimaailman jäseniksi ikäänkuin ylhäältäpäin, korkeammalta sisäiseltä tasolta.

Ja mikä on se menettelytapa? Se on tuo ikuinen, että meidän pitää puhdistua ja kehittyä olennoiksi, joissa Jumalan voima voi vaikuttaa. Se tie, jota meidän on kulkeminen, jos tahdomme tulla itsetietoisiksi henkimaailman jäseniksi, on se ikuinen tie, johon kaikki uskonnot viittaavat. Sitä tietä on

opettanut jokainen ihmiskunnan suuri opettaja, joka on sanonut: „Minä olen totuuden löytänyt, minä olen totuus, seuratkaa minua, kulkekaa samaa tietä, jota minä olen kulkenut, tulkaa Jumalan pojiksi, täydellisiksi ihmisiksi, joissa Jumalan elämä voi ilmetä, pyrkikää ihanteeseen.“ Nämä suuret opettajat asettavat omassa persoonassaan eteemme ihanteen, täydellisen ihmisen, jota meidän tulee tavoitella. He sanovat: „Kuta lähemmäksi te henkisessä kehityksessä tulette täydellistä ihmistä, kuta enemmän teissä pääsee vaikuttamaan totuuden suuri tieto, täydellisen rakkauden suloinen elämä, sitä enemmän te myöskin näette, missä maailmassa te elätte, minkälaisia olentoja te ihmiset oikeastaan olette. Te vähäuskoiset, jotka ette uskalla kulkea pyhyiden tietä, ette uskalla nousta sieluina ylöspäin, luopua itsekkyydestä ja tavoitella korkeinta ihannetta, tavoitella Jumalaa, te ette tiedä, keitä te olette ja mitä teille on valmistettu. Mutta katsokaa, Luonto itse, Jumala itse on valmistanut teille elämän, ihanan ja suuren elämän, josta kaikki kerran tulette osallisiksi.“

Uskonnot ja suuret opettajat ovat tulleet tänne huomauttamaan meille, että meidän pitää itse pyrkiä sitä elämää kohti, vapaaehtoisesti kulkea sitä päämäärää kohti, johon olemassaolo kaikkien surujensa ja ilojensa kautta vie meitä. Kaikki kokemukset osoittavat meille, että näkyväinen elämä ei ole todellinen, vaan että todellinen elämä on se näkymätön, jota elämme omassa sisässämme, jota emme vielä näe, mutta jonka kaikessa kirkkaudessaan tulemme näkemään sinä päivänä, jolloin silmämme ovat auenneet, jolloin osaamme seistä Jumalan edessä, eikä enää vavista synnin pelosta vaan riemuita siitä, että olemme nousseet synnin yläpuolelle, että vapaaehtoisesti olemme luopuneet pahasta ja valinneet hyvän ja tahdomme palvella ihmiskuntaa. Sinä päivänä me näemme selvästi, keitä olemme, että olemme Jumalasta lähteneet, ja että tehtävämme on suuri, mutta jo ennen sitä päivää voimme uskoa, että meillä on sellainen päämäärä ja voimme sitä

tavoitella, ja kuta kiihkeämmin sitä tavoittelemme ja koetamme elää todellista elämää totuudessa ja rakkaudessa sitä onnellisemmiksi tulemme.

Kuoleman jälkeen

Pekka Ervastian esitelmä 1907

Arvoisat kuulijani!

Tämänpäiväisessä esitelmässä on tarkoituksemme käsitellä teosofiselta kannalta kuoleman jälkeistä elämää, tarkastaa, millainen on ihmisen tila kuoleman jälkeen ja millainen se henkimaailma, johon kuollessamme joudumme. Eilen mainittiin, että me nyt jo olemme henkimaailman jäseniä ja että kuolemaa ei voi verrata matkustamiseen toisesta maasta toiseen, vaan että se on kuin vaatteen heittämistä päältämmme. Näkymätön maailma ei paikallisesti ole toisaalla, vaan tunkee läpi näkyväisen maailman. Jotta tämän paremmin ymmärtäisimme, täytyy minun vähän tarkastaa, minkälainen olento ihminen on.

Ihminen ei ole ainoastaan tämä fyysillinen „elävä ruumis“, vaan hyvällä syyllä voimme ihmisessä erottaa erilaisia perusosia eli prinssiippejä. Tämä fyysillinen ruumis, joka tekee työtä, syö ja juo, on kyllä elävä elimistö, mutta me ihmiset olemme paljon muuta, kuin vain tämä elävä koneisto.

Ensiksikin me olemme tunteita, haluja, himoja ja intohimoja. Koko meidän tunne-elämämme on aivan kuin erityinen piiri tajunnassamme, ja me tunnemme olevamme siinä tajuntapiirissä paljon enemmän kotonamme kuin fyysillisen ruumiin elimellisessä toiminnassa. Me olemme ihmisiä paljon lähempänä itseämme silloin kuin puhumme tunteistamme, haluistamme ja himoistamme, kuin jos puhumme nukkumisesta ja syömisestä.

Mutta jokainen voi erottaa itsestään vielä toisen

maailman, ajatusmaailman. Me emme ainoastaan tunne, me ajattelemmekin. Tietopuolisesti voisimme tehdä eron tajuntamme maailmojen välillä ja puhua tunteista erillään ajatuksista, vaikka käytännöllisesti sielullinen elämä aina on tunnetta ja ajatusta yhtäaikaan ja melkein aina siinä samalla piilee jonkunmoinen tahto, halu eli himo. Siis tuo kolminaisuus, jota kutsutaan tahdoksi, tiedoksi ja tunnoksi, ilmenee aina yhtäaikaan inhimillisessä sieluelämässä, joskin toinen tai toinen näistä toiminnoista kerrallaan astuu eturiviin.

Nyt teosofinen maailmankatsomus ja salaiset tutkimukset osoittavat meille, että samalla tavoin kuin tämä fyysillinen ruumis on elävä olento eli maailma, joka kuuluu erityiseen ulkonaiseen maailmaan ja on itse aistillisesti ulkokohtainen (objektiivinen) samalla tavoin nuo toisetkin maailmat ovat olemassa ulkokohtaisina ja elävinä sekä ihmisessä itsessään että hänen ulkopuolellaan. Salaiset tutkimukset sanovat, että ihmisessä on hänen tunteensa, halunsa ja himonsa muodostavat erityisen ruumiin eli käyttövälineen ja kuuluvat omaan erityiseen maailmaansa, kuten fyysillinen ruumis fyysilliseen maailmaan. Ja samalla tavoin ihmisen ajatuselämä tapahtuu erityisen ruumiin, ajatusruumiin välityksellä, joka niinkään kuuluu todellisen, ulkokohtaiseen, vaikka meille näkymättömään maailmaan.

Mutta kuinka on ymmärrettävissä, että nekin ovat todellisia maailmoita, ja että meillä on yhtäaikaan monta eri käyttövälinettä eli ruumista. Me tiedämme, että fyysillinen ruumiimme on kokoonpantu äärettömän suuresta joukosta pienen pieniä ainehiukkasia, värähteleviä atomeja, jotka yhdistävät ja muodostavat erityisiä aineita, kiinteitä, juoksevia ja kaasumaisia jopa eetterisiäkin. Samalla tavalla näkymättömätkin maailmat ja ruumiit ovat aineellisia omalla tavallaan. Ihmisen tunteet muodostavat aineellisen ruumiin, jota kutsutaan astraaliruumiiksi ja joka on asukkaana eli

jäsenenä maailmassa, joka on aineellinen ja jota kutsutaan astraalimaailmaksi. Tämä merkitsee, että astraalimaailma ja astraaliruumis on kokoonpantu atomeista, toisenlaisista kuin fyysillisen maailman, mutta kuitenkin aineellisista ainehiukkasista, jotka värähtelevät. Ihmisen tunteet ovat näiden äärettömän pienten atomien värähtelyä tunneruumiissa. Samalla tavalla on ajatusmaailma ja ajatusruumis aineellinen, se on muodostunut toisenlaisista atomeista, jotka värähtelevät, kun ajattelemme. Sitä kutsutaan mentaalimaailmaksi ja vastaavaa käyttövälinettä mentaaliruumiiksi. Nämä korkeimmat maailmat ovat meille näkymättömiä, sentähden että ei meissä ole vielä kehittyneet ne aistit, jotka kuuluvat tunne- ja ajatusruumiisiin ja joiden kautta me voimme ulkokohtaisesti havaita luonnon salatut maailmat. Vasta sitten kun nuo aistit ovat ihmisessä heränneet toimintaan, voi hän itsetietoisesti nähdä näkymättömiin maailmoihin. Tällä tavoin on mielessä pidettävä, että ihmisellä on kolme ruumista, näkyväinen fyysillinen ruumis, joka välittää hänen yhteyttään fyysilliseen maailman kanssa, astraali- eli tunne- eli himoruumis, joka välittää yhteyttä astraaliruumiin kanssa ja mentaali- eli ajatusruumis, joka välittää yhteyttä ajatusmaailman kanssa. Itsessään ihminen on tajuava olento, tajuntakeskus, minuus, joka on pukeutunut kolmeen ruumiiseen. Ihminen on tajuinen „minä“, joka voi ajatella tuntea ja toimia. Hän on pukeutunut ajatusruumiiseen, se on: hän osaa ajatella; hän on pukeutunut tunneruumiiseen; se on: hän osaa tuntea ja sillä tavalla olla yhteydessä tunnemaailman kanssa: hän on pukeutunut näkyväiseen ruumiiseen, se on: hän voi sen avulla panna tahtonsa toimeen teoissa fyysillisessä tekojen maailmassa.

Saatuamme täten yleiskuvan ihmisen olemuksesta olemme nyt tilaisuudessa puhumaan kuolemasta. Lyhyesti sanoen kuolema on siinä, että ihminen vetäytyy itseensä,

kääntää huomionsa pois kaikesta ulkonaisesta ja ulkokohtaisesta ja heittää ruumiin toisensa perästä. Ensiksi hän jättää tämän näkyväisen maailman ja näkyväisen ruumiin. Elottomaksi jää fyysillinen ruumis, kun ihminen vetäytyy pois sisempään maailmaan, tuohon astraali- eli tunnemaailmaan, jossa hänen tajuava minänsä ulkokohtaisesti on puettu tunneruumiiseen. Mutta ei hän sinnekään jää, vaan vetäytyy yhä syvemmälle itseensä, kääntäen vähitellen huomionsa pois tunteiden maailmasta. Hän astuu vihdoin ulos astraaliruumiistaan ja jättää sen – kuolee astraalisesti – sekä nousee tuohon vielä korkeampaan maailmaan, jota kutsutaan mentaaliseksi, puettuna mentali- eli ajatusruumiiseen. Mutta siinäkin hän ei pysy, sillä kuolema on täydellinen itseensä vetäytyminen, vaan hän irtautuu siitäkin maailmasta ja kohoaa eli syventyy aivan sisimpään itseensä, jota voisimme sanoa omaksitunnoksi, ihmisen korkeimmaksi tajuntakeskukseksi.

Tällainen on kuolema. Se on yhden ruumiin heittämistä toisensa jälkeen. Mutta mitä se merkitsee? Meidän täytyy katsella koko prosessia ulkoapäin, että se tulisi elävämmäksi mielikuvituksessamme. Kun ihminen on jättänyt tekojen maailman, jossa hän saattoi tahtonsa mukaan toimia, ja joutuu tunteiden astraaliseen maailmaan, joka oli hänelle näkymätön maallisen elämänsä aikana, silloin tämä astraalimaailma eli joku osa siitä tulee näkyväksi hänelle. Eilen jo huomautettiin, että ihminen kuollessaan siirtyy siihen piiriin, joka vastaa hänen sisäisiä taipumuksiaan, hänen himojaan ja halujaan ja tunteitaan, ja se piiri astraalimaailmasta tulee silloin hänelle näkyväksi. Ulkokohtaiseksi muuttuu nyt se mikä ennen oli hänelle näkymätön, niin kauan kuin hänen tajuntansa oli keskittynyt fyysillisiin aivoihin. Nyt kun hänen tajuntansa keskittyy astraaliruumiiseen, tulee astraalimaailmasta sen verran näkyväksi, kuin hänelle niin sanoaksemme on kotoista. Jokaisella ihmisellä on omia tunteitaan, halujaan ja himojaan.

Toinen on hidas ja alakuloinen, toinen kiivas ja intohimoinen. Jokainen kuollessaan vetäytyy siihen piiriin, joka vastaa hänen omaa sisällistä tunne-elämäänsä, joka siis värähtelee samalla tavalla kuin hänen oma astraaliruumiinsa. Ja tämä astraalinen henkimaailman piiri eli osa jää nyt hänen ensimmäiseksi olinpaikakseen kuoleman jälkeen.

Uskonnoissa on tätä ensimmäistä tilaa kutsuttu osaksi helvetiksi, osaksi kiirastuleksi, kuten esim. katolisessa kirkossa. Tämä riippuu siitä, että astraalinen olotila useimmiten on ollut kärsimistä. Ihmiskunta on toistaiseksi alhaisella kehitysasteella, meillä ihmisillä on paljon itsekkäitä tunteita, me olemme itsekkäitä parhaimmissakin pyrinnoissämme, meillä on kaikenmoisia intohimoja ja haluja ja paljon sellaisia tunteita, jotka tarkoittavat vain omaa ulkonaista onneamme. Näistä tunteista astraalinen eli himoruumiimme on rakennettu ja kuoleman jäljestä tulevat pyrkimyksemme ja himomme meille kaikille ikäänkuin ulkokohtaisiksi. Jos ne silloin eivät sovi yhteen kuoleman periaatteen kanssa, joka on itseensävetäytymistä, jos ne eivät ole sopusoinnussa lain kanssa, joka vaatii ihmistä kehittymään epäitsekkääksi, vaan taistelevat sitä lakia vastaan, niin elämä astraalimaailmassa on ihmiselle kärsimystä ja sentähden ovat uskonnot kutsuneet sitä helvetiksi tahi kiirastuleksi.

Helvettiä se on siinä tapauksessa, että ihminen on kerrassaan kehittymätön ja täynnä alhaisia himoja ja pahaatahtoa, mutta kuta kehittyneempi ihminen on, sitä enempi poistuvat hänen astraalielämästään kärsimys ja helvetti muuttuu kiirastuleksi.

Kiirastulessa ihmisen täytyy vähitellen luopua itsekkäistä tunteistaan. Hän riippuu niissä kiinni, sillä ne miellyttävät häntä, ne ovat muistoja hänen elämästään maan päällä, tekojen maailmasta, missä hän oli tilaisuudessa tyydyttämään niitä. Tässä astraalimaailmassa hän ei ole

tilaisuudessa tyydyttämään itsekkäitä himojaan ja halujaan ja se tuottaa hänelle kärsimystä. Hänen sisässään puhuu luonnon laki: „Sinun pitää irtautua pahasta ja nousta korkeammalle“, mutta hänen himonsa estävät ja pidättävät häntä. Sentähden astraalielämä kiirastulenakin on kärsimystä sille ihmiselle, jolla on itsekkäitä pyyteitä ja himoja, mutta niille, jotka ovat elämän ymmärtäneet, se ei ole kärsimystä, vaan päinvastoin ihanaa työtä.

Jokainen ihminen joutuu siis kuoleman jälkeen ensimmäiseksi kärsimysperäiseen väliilaan, ja hänen siellä oloaikansa pituus riippuu hänen oman himoluontonsa voimakkuudesta, sillä hänen täytyy se voittaa. Tästä me opimme suuren läksyn, meidän pitäisi voittaa himoluontomme jo eläessämme, eli kuten mystikot sanoivat, oppia „kuolemaan“ luopua alemmasta itsestämme, kuolla maailmalle ja itsellemme. Silloin ei meidän tarvitse kuoleman jälkeen niin kauan kärsiä ja taistella, vaan voisimme tehdä parempaa ja hyödyllisempää työtä. Mutta kun emme ole elämässämme oppineet kuolettamaan himoluontoamme, niin täytyy meidän tehdä se kuoleman jälkeen, jonka tähden kuoleman jälkeinen olo monelle ihmiselle onkin „itkua ja hammasten kiristystä“.

Mutta kun ihminen huomaa, ettei hän voi tyydyttää himojansa, että hänen täytyy päästä niistä irti, silloin hän voittaa ne luonnon pakosta ne ikäänkuin palavat loppuun. Ja kun hän on himonsa tuskalla ja työllä polttanut pois, silloin hänen mielensä huomio kääntyy korkeampaan ilmaan, ajatusmaailmaan, ja tätä maailmaa on uskonnoissa kutsuttu taivaaksi eli paratiisiksi.

Jokainen ihminen astuu määrätyn ajan kuluttua taivaaseen, sillä jokaisella ihmisellä on eläessään ollut paitsi itsekkäitä ja intohimoisia tunteita myöskin yleviä, epäitsekkäitä ja kauniita tunteita ja ajatuksia, niillä hän on rakentanut taivaan jo eläessään. Ihminen kantaa rinnassaan omat helvettinsä ja

omat taivaansa, sillä me tiedämme, että se ihminen, joka on kerrassaan himojensa hallussa, hän elää helvetissä jo täällä maan päällä, ja taas tiedämme, että se ihminen, joka kieltää itsensä ja tahtoo kaikkea epäitsekkästä ja kaunista, hän elää taivaassa jo maan päällä. Mutta jokainen ihminen saa taivasta tuntea kuoleman jälkeen, sillä onhan jokainen eläessään joskus tuntenut taivaallista riemua ja hiljaista onnea siitä, että hänen oma sisäinen olentonsa on ollut sopusoinnussa Jumalan tahdon ja elämän lain kanssa. Taivaassa hän tuhatkertaisesti nauttii iloa ja onnea siitä hyvästä, jota hän on kehittänyt itsessään maallisen elämänsä aikana. Me näemme tästä luonnon asettamasta järjestyksestä, että onni oikeastaan on se tila, jolloin ihminen ikään kuin sulattaa kaiken sen, minkä hän on oppinut. Kärsimys opettaa meitä näkemään puutteemme, näyttää meille missä olemme erehtyneet, sillä elämän laki rankaisee aina sitä, joka tieteen tai tietämättään sitä polkee. Ensimmäinen askel kuoleman jälkeen on meille tuskaa ja kärsimystä, mutta kun sitten tulemme onnelliseen ja rauhalliseen mielentilaan, silloin osaamme rauhallisesti ajatella, mitä olemme oppineet ja kehittää hyviä puoliamme, mikä itsessään on onnea. Tämän nojalla useimmille nykyajan ihmisille heidän taivaallinen elämänsä kuoleman jälkeen on verattoman paljon pitempi kuin kärsimystilansa. Ihmiskunta on jo siinä määrin kehittynyt hyviä ominaisuuksiaan, että sen taivaallinen tila kuoleman jälkeen on paljon pitempi kuin sen kärsimystila, paljon pitempi kuin maallinen elämäkin.

Sitten kun ihminen on ollut aikansa taivaissa, tulee se suuri hetki, jolloin hän astuu omaan sisäänsä, omaantuntoonsa, korkeampaan minäänsä ja kadottaa persoonallisen tietoisuutensa. Hän ikään kuin jättää koko tuon katoovaisen olosuhteen, että hän on Pekka tai Paavo, hylkää ulkonaisen persoonallisen tajuntansa ja astuu ikuisena henkisenä olentona omaan itseensä. Tämä on ihmisen korkein tila kuoleman

jälkeen ja kun se tila päättyy, alkaa jotakin aivan uutta.

Mitä nimittäin silloin tapahtuu? Tapahtuu se, jota kutsutaan jälleensyntymiseksi, eli uudelleen lihaantumiseksi. Korkeampi minä astuu takaisin maan päälle kokoamaan uusia kokemuksia. Hän tulee ensin alas ajatusmaailmaan kokoaa ympärilleen mentaaliainetta ja verhoutuu ajatusruumiiseen, jonka välityksellä hän saattaa ajatella. Sitten hän astuu astraalitasolle, kerää ympärilleen astraalimaailman atoomeja ja muodostaa itselleen tunneruumiin. Sekä ajatus- että tunneruumis tulevat kokoonpannuiksi samanlaisista atoomeista kuin ne ruumiit, jotka hän viimeksi käytti. Hän siis saa ruveta jatkamaan siitä, mihin hän viimein työnsä lopetti. Vihdoin hän saa fyysillisen ruumiin ja syntyy johonkin perheeseen ja täten muodostuu uusi persoonallisuus, ja on aivan kuin uusi ihminen olisi syntynyt.

Mutta ihminen on se sama vanha, jokainen meistä on ikuinen olento, me olemme monta kertaa olleet täällä maan päällä ja tulemme tänne vielä monta kertaa. Sen takia me olemme niin erilaisia, että olemme kehittyneet eri tavalla: toinen on kehittänyt toista puolta olemuksestaan, toinen toista puolta. Toinen on ehkä päässyt vähän pitemmälle kuin toinen, mutta kaikki me olemme ikuisia olentoja, jumalallista alkuperää, vaikka olemme ruumistuneet, olemme puetut kolmeen ruumiiseen. Ikuisia henkiä me olemme ja me tulemme tänne uudelleen ja yhä uudelleen, kunnes olemme oppineet aivan itsetietoiseksi siitä, keitä me olemme, kunnes aivan täydellisesti olemme oppineet tuntemaan oman itsemme.

Tällainen on ihmisen tila kuoleman jälkeen ja elämä ja kuolema ovat vain kaksi eri tilaa, jotka alituisesti vaihtelevat. Ei ole oikeastaan olemassa mitään kuolemaa, kaikki on elämää. Mutta elämäksi kutsumme sitä tilaa, jolloin astumme ikään kuin ulos tai alas omasta minästämmme. Kuolema taas on, että vetäydymme takaisin itseemme, omaan oikeaan kotoomme ja

tällainen vaihtelu uusiintuu, kunnes tulemme itsetietoisiksi siitä, että olemme Jumalan poikia, joilla on jumalallisia kykyjä ja joiden täytyy elää jumalallista elämää.

Nyt sanovat monet, eikö teosofia puhu meille vain sellaisista pilventakaisista asioista, että tulemme haaveilijoiksi, jotka emme tiedä mitään elämän todellisuuksista, vaan elämme mielikuvituksen avulla noissa kuoleman takaisissa maailmoissa ja joudumme pois kaikesta käytännöllisestä toiminnasta?

Teosofia ja salatieteelliset tutkimukset käsittelevät paljon muita asioita, kuin mistä nyt olemme puhuneet, joten siis ei pidä paikkaansa väite, että tavoittelisimme ainoastaan jotain tällaista. Mutta sitä paitsi me näemme, että tämä itse asiassa ei ole mitään pilventakaista, vaan juuri käytännöllistä elämää, sillä tällainen tieto avaa silmämme näkemään, keitä olemme ja missä elämme.

Mehän olemme sokeita, kun emme näe muuta kuin ulkonaisen pinnan. Tiedekin sanoo, että tämä ei ole todellista, että emme näe olioita sellaisina kuin ne ovat, sillä kaikki aineelliset kappaleet ovat kokoonpantu atomeista, jotka ovat äärettömässä väräilyliikkeessä ja ovat näkymättömiä silmälle. Siis mekin fyysillisinä ja ruumiillisina olentoina olemme näkymättömät ja meidän näkymisemme riippuu vain siitä, että fyysillisesti näkymättömät voimakeskukset värähtelevät sillä tavalla, että saatamme ne aistita. Koko maailma on vain ainehiukkasten värähtelyä ja kaikki mitä ulkonaisesti näemme on vain harhakuvaa, sillä itse asiassa kaikki on voimaa ja kaikki on järkeä ja koko maailma on järkeä, tahtoa ja tunnetta. Kaikki on vaan harhanäkyä, mitä silmillämme näemme, selittää oma länsimainen tietemme, ja nyt salaiset tutkimukset avaavat silmämme näkemään paljon enemmän. Ne todistavat, etteivät nuo henkimaailmat ole mitään pilventakaisia ja ylen kaukaisia maailmoita, vaan maailmoita, joissa parasta aikaa elämme. Sokeudestamme riippuu, ettemme sitä näe, mutta jokainen

tuntee itsessään, että hän on tunnetta ja ajatusta, enemmän kuin mitään muuta. Hänen oma elämänsä on tajunnassa, ei ruumillisissa toiminnoissa, vaikka tajuntaa ilmenee ajatuksina ja tunteina aineellisten väreilyjen kautta. Jokainen tuntee itsessään, että hänen oma elämänsä on sisäistä ei ulkonaista. Voihan ruumis olla kuollut, mutta hän on yhtä kaikki „minä“ sen kautta, että hän ajattelee ja tuntee. Jokainen tuntee, että hän sisällisesti elää näkymätöntä elämää.

Nyt salaiset tutkimukset auttavat meitä ymmärtämään, että tuo näkymätön elämä on todellista elämää, ainakin yhtä todellista kuin fyysillisesti näkyvä. Kun ymmärrämme, että fyysillinen maailma on vain kolmasosa aineellisesta maailmasta ja että toinen osa on tunnemaailma ja kolmas on ajatusmaailma, niin näemme, että elämä onkin jotain aivan toista kuin näkyväisessä ruumiissa oleminen, se on kolminaisuus tekoa, ajatusta ja tunnetta. Me ymmärrämme, että jokainen noista on yhtä tärkeä ja että kun nyt jo elämme henkimaailmassa, niin rakennamme nyt jo kohtaloamme kuoleman jälkeen. Tämä kohtalo ei tule sellaisella epätietoisella tavalla, että joku jumalallinen olento ottaa ja panee meidät johonkin paikkaan joko rangaistuksesi tai palkinnoksi uskostamme tai teoistamme, vaan siten että itse eläessämme muodostamme sen himoruumiin, joka tulee ainoaksi kärsimyksen ja rangaistuksen välikappaleeksi kuoleman jälkeen, ja sitten, että me nyt jo rakennamme sen ajatuspiirin, josta kuoleman jälkeen muodostuu meidän palkintomme ja taivaamme.

Ihmiskunta on pitkin matkaa rakentanut omat manalansa ja taivaansa ja laittanut kuoleman jälkeisen olonsa sellaiseksi kuin se nyt on. Meidän tehtävämme on vähitellen muuttaa kaikki helvetit ja kiirastulet taivaiksi. Ja miten se tapahtuu? Siten, että me nyt jo tässä elämässä maan päällä alamme elää sitä elämää, joka on taivaasta kotoisin, alamme

nyt jo puhdistaa alempaa luontoamme, luopua itsekkäistä pyyteistämme, luopua kaikista ahtaista kuluneista ajatuksista ja täytämme oman henkemme uusilla jaloilla ja ihanilla tunteilla ja ajatuksilla. Sillä tavoin teemme työtä ei ainoastaan itsellemme vaan koko ihmiskunnalle, ei ainoastaan nykyisille ihmisille vaan tulevillekin sillä tämän työn kautta me muutamme sekä koko fyysillisen elämän että kiirastulen ja taivaat kuoleman jälkeen.

Meidän tehtävämme on rakentaa maallinen elämämme paratiisiksi, ja se merkitsee, että meissä itsessämme täytyy asua paratiisi eli taivas. Ja kun meissä yhä useammassa taivas tulee eläväksi, silloin muuttuu ulkonainenkin elämä, sillä silloin emme siedä emmekä kärsi sellaisia oloja, jotka ovat taivasta vastaan. Sentähden tämä puhdistusyö on arvaamattoman tärkeä itsellemme ja ihmiskunnalle, ja ikuisesti käytännöllisintä työtä on se, mitä on olemassa. Paljon tärkeämpää, kuin että joku yksityinen meistä pääsee valtaan ja mahtavuuteen, saa syödä hyvää ruokaa, maata mukavasti ja olla ruumiillisesti onnellinen, paljon tärkeämpää on, että taivas astuu alas maan päälle, ja tämä tapahtuu sen ikuisen työn kautta, joka on ihmisen suurin tehtävä: ihmiselämän puhdistustyö.